

Motion till riksdagen 2005/06:N226

av **Gunnar Nordmark (fp)**

Översyn av minerallagen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om förnyad översyn av minerallagen i syfte att förstärka den enskilda markägarens förfoganderätt över sin egendom.

Motivering

Under riksdagsåret 2004/2005 fattade riksdagen beslut om förändringar i minerallagen. Dessa förändringar innebar vissa förbättringar av den enskilda markägarens rättigheter. Trots detta är fortfarande den enskilda äganderätten och den enskilde markägarens rätt att förfoga över den egna egendomen svagare än i annan lagstiftning. Skyddet för den enskilda äganderätten har genom seklerna påtagligt stärkts i vårt land och har i dag ett brett stöd i det allmänna rättsmedvetandet. Den syn på ägandet som däremot kommer till uttryck i minerallagen och där statsmakten har långtgående beslutanderätt över det enskilda ägandet har sin utgångspunkt i ett föråldrat synsätt på äganderätten.

Minerallagen är inte i tillräcklig utsträckning anpassad till de ägandeförhållanden som råder i södra Sverige, som är tätt befolkat med en mycket stor andel av odlings- och kulturlandskap och där det finns ett stort antal enskilda markägare med förhållandevis litet markinnehav. Det är inte en händelse att de konflikter som uppstått mellan bolag som sökt undersökningstillstånd och enskilda markägare i första hand har uppstått i södra Sverige.

Gruvnäringen är viktigt för Sverige och för svensk ekonomi. Det är viktigt för näringen själv att dess verksamhet bedrivs inom ramen för en lagstiftning som har stöd i det allmänna rättsmedvetandet. Om så inte sker finns det risk för att näringens villkor på sikt försämras. En anpassning av minerallagen så att den i större utsträckning harmonierar med hur samhället i övrigt ser på enskild äganderätt och miljö- och kulturintressen gynnar därför ytterst även gruvnäringen själv.

Markägaren bör ges en starkare ställning än i nuvarande lagstiftning. Markägare eller innehavare av nyttjanderätt bör alltid ges möjlighet att yttra sig

Fel! Okänt namn på

innan undersökningstillstånd ges. Vid beslut om eventuellt undersökningstillstånd bör markägarens eller innehavarens av nyttjanderätt ståndpunkter väga avsevärt tyngre än i nu gällande lagstiftning.

Det är viktigt att beslut om eventuellt undersökningstillstånd fattas av en myndighet med god lokal kännedom och med goda förutsättningar att ta hänsyn till miljö- och kulturintressen. Det krävs även av en sådan myndighet att den har kompetens att väga gruvnäringens behov mot andra näringars som turistnäringen och jordbruksnäringen. Den myndighet som bäst uppfyller dessa krav torde vara länsstyrelsen.

Riksdagen bör ge regeringen till känna som sin mening vad ovan anförts om behovet av förändringar i minerallagen.

Stockholm den 23 september 2005

Gunnar Nordmark (fp)